

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Különbözik az év folytatán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábon petit sor 3 kr., többszöri vagy teljeselmű hirdetéseknek árléte megadatik.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-ÚTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCZA, 186. SZ.

Bélegdíj minden beütésért 30 kr.

Még egyszer a vidéki sajtó érdekében.

Miután e b. lapokban a tek. szerk. engedelmeivel egyszer más fölszólatam, nem kívántam másodízben is igénybe venni amúgy is sokoldalúlag igénybe vett hasábjait. Mivel azonban látom, hogy a fölvetett kérdés mind szélesebben veti föl hullámgűrűzését s az ország vidéki hírlapjait csaknem kivétel nélkül megszólaltatta: indokoltnak vélem másodízben való fölszólatásomat annál inkább, mert egy vidéki főszerkesztő (— mert a mai nagyzási mániában szenvedő időkben ilyenek is vannak egy szerény hetilapnál, hol társszerkesztőkről szó sincs! —) erősen nekidorongolt multkori soraimnak s azzal a végtelenül naiv ideával lépett föl, hogy mivel a hirdetési irodák erős pressiót gyakorolnak a vidéki lapkiadókra a tölték eredt hirdetéseknek potom-áron való fölvetése dolgában: hát segítsünk nem a hirdetési illeték leszállításával, hanem — jól tessék figyelmeztetni! a hirdetési irodák bezsúntetésével!

Risum teneatis amici!

Nem akarok személyeskedni, de csodálom, hogy az ilyen ideákat, melyek a magánjogot sértik, s keresztülvethetnek, épen onnan eresztik világgá, a hol a hírlapírói kvalifikáció megállapításának szükségét pengetik!

Nem csoda aztán, ha az ember azt gondolja amúgy csendesen magában: Fiat applicatio!

Az illető vidéki főszerkesztő (már csak megadom neki a magasralátó címet!) nem igen szereti, hogy a boldogult congressusról nem emlékezem valami örvendetes módon. Bizony én sem tehetek róla, ha Várady Gá-

bornak oly diplomatikus simasággal kifejezett szemrehányása ellen a congressus vezetői nem voltak képesek védekezni! Mert mikor az a kérdés merült föl, hogy tulajdonképen mi fölött tanácskozzunk, hol van egy concret javaslat: hát uramfia! illet senkisémet tudott előmutatni, s a mely helyzetben a congressus igen szárnalmas képet nyújtott!

No de volt bankett, ingyen színházi jegy s némelyek még mint rendezők országosan szerepeltek! Kell ennél több?

Multkori cikkemnek nem írtam alá, hogy lapkiadó is vagyok; de nem is volt szükséges, mert mikor a lapok existentiájáról van szó, akkor akár mint szerkesztő, akár mint kiadó szólok fel, az utóvégre egyet jelent.

Igenis én erős anyagi alapot akarok teremteni a vidéki hírlapirodalom számára! És nyíltan kimondom, hogy szellemileg független csak akkor lesz a vidéki sajtó, ha anyagi existenciája biztosított lesz. Akkor aztán nem fognak még a jobb lapok is hasábjaikba olyan reklámokat venni föl a szerkesztői rovatba, a melyek fizetve vannak, üzleti irányúak s valóságos gúnyjára szolgálnak a szellemi függetlenségnek!

Hadd hirdessenek, mennél többen és mennél jutányosabban! Hadd töltsön be a lapnál négy — vagy akár hat oldalt is a hirdetés, csak tegye ez lehetővé, hogy a szerkesztői rovat épen ilyen terjedelmű legyen!

Akkor aztán a nem kiadó szerkesztők is akar existálhatnak valahogy, de talán még munkatársaikra díjazhatják is.

Vagy beállana az eset, hogy

a szerkesztők inkább maguk lennének egyúttal a kiadók, hogy a kiadó pressiójától is szabaduljanak, ki velők a szerkesztői rovatba olyan reklám közleményeket is fölvetet, mint a minők egy idő óta különösen egy budapesti nem annyira hirdetési irodából, mint reklamgyárból kikérülnek! Akkor aztán nem fordulna elő az, mint egy előkelő vidéki városban történt, a kiadó a szerkesztőt egyszerűen elcsapta, még pedig nem kvalifikáció hiánya miatt!

Azt mondják, hogy a bélyegilletéket minden hirdető megfizeti!

A ki ilyesmit állít, az nem ismeri a hirdetőket és hirdetési viszonyokat! Mert nem egyszer, de igen sokszor megtörténik, hogy nemcsak a bélyegdíjat, de még a hirdetési díjakat sem fizetik meg! Ilyenkor aztán a kiadónak magának kell ráfizetni.

Azért csak a mondó vagyok, hogy az első a mit biztosítani kell, az anyagi existencia, mert ezen nyugszik — részben — a szellemi függetlenség!

A mi a hírlapírói kvalifikációt és tekintélyt illeti — no erre sokat lehet mondani, mert ma alighogy lerázza valaki az iskola porát: irodát nyit és szerkesztőnek csap föl! Azaz bocsnát: Sok esetben főszerkesztőnek!

Nem lehet ezélem e sorokat szaporítani; azért röviden még csak arra utalok, hogy mennyit nyert a sajtó az által, hogy Tóth Kálmán javaslatára a Bachrendszerből származott hírlapbélyeg eltöröltetett! No ha az nyugí volt, akkor nyílt a magas hirdetési bélyeg is; ha attól jó volt megszabadulni, akkor nagy haszon remélhető abbl is, ha a hirdetési bélyegdíj legalább is a felére szállíttatik le.

Hanem nekem úgy tűnik föl a dolog, hogy vannak némely fiatal lapszer-

kesztők, a kik Tóth Kálmán eb-beli érdeméről nem bírnak tudomással!

Végzavam az, hogy a vidéki lapok nemcsak szellemi tekintetben tesznek nagy szolgálatot, de anyagiilag is igen sok hasznót hajtanak az államnak! Ne legyen tehát az állam az a Moloch, a mely mindent fölemész, hanem részesítse az üdvös szolgálatok fejében a hírlapokat oly kedvezményekben, mint a minők azt azok magáért — a kulturális érdekért, melynek szolgálatában állanak, méltán megérdemelnék.

Részemről mint szerkesztő önmagam lapjának kiadója is lévén, önmagamtól függök, s inkább eldönbán nemcsak szerkesztői, de a mit többre becülök, írói tollamat, semhogy ne legyen szellemileg teljesen független, ki lapja irányát és tartalmát egyedül, legjobb meggyőződéséből teszi függővé. Az igaz, hogy két évtizedet meghaladó írói munkásságom után sem vittem annyira, hogy főszerkesztő legyek!
Egy lapkiadó szerkesztő.

A selmeczbányai erdész-akadémikusok Kecskeméten.

A selmeczbányai m. k. erdészeti akadémiai harmadéves polgári Soltz Gyula, főerdőtanácsos, akadémiai aligazgató, Fekete Lajos, Szécsi Zsigmond, erdőtanácsosok, erdészeti akadémiai tanárok, továbbá Havas József, kir. erdőfelügyelő, Feilitsh Artur báró, alerdőfelügyelő és Rejtő, akadémiai segédtanár vezetése mellett a helybeli homokerdők megtekintése és a talajvizonyok, a homokkötés tanulmányozásának céljából f. hó 19-én délután érkeztek városunkba.

Megérkezésük után a kirándulók egyik része kikocsizott a műkertbe, míg mások a székföld fürdőt, városunk e specialitását, nézték meg.

Este a beretvás fogadóban társas vacsora volt, melyen a vendégeket Keresztes

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Apróságok a földrajzból.

Nincs mit csodálkoznunk a régi magyar huszár csillagászati ismeretein, ha elhisszük neki, hogy az Óperenzian túl jártában az égig érő magas hegyeken tarsolyra szedték ő s társai a csillagokat, a füstnyókat pedig csak azért nem foghatták el, mert a gönczöltszékér alá bujt. Az nem rég történt, hogy K. porosz tábornok előtt beszéltek a módszerekről, a melyekkel meghatározhatni, mennyi idő alatt ér el a fény sugar a csillagokról hozzánk. Erre a tábornok azt mondá, hogy nagyszerű (kolossal), de előtte még meglepőbb az, mint tudnak rájönni a csillagászok arra, mi az illető csillagnak a neve. Nálunk sem hiányzik ekkora eget verő bölcsesség az asztronómiában. Egyik szomszédvárosunkbeli vegyes tartalmú hetilap 1887. június 25-iki száma ezt hozza: „A kalendárium június 21-re mondja az éj-nap egyenlőséget”.

Vagy 50 évvel ezelőtt volt még egyik középiskolánál is olyan tudós igazgatója, ki examenon figyelemmel hallgatta végig a tétel bizonyítását, hogy tulajdonképen a Föld forog a Nap körül és nem megfordultva. Meg is dicseréte a logikus dialektikája miatt, de azzal a naiv kérdéssel fordult a tanárhoz: „Ugyan clarissime! rá merne e ön erre esküdni?” És megeresztett egyúttal egy kis paranesist a föltött, mi bölcsen van elintézve, hogy a Hold időnkint megvilágítja éjszakáinkat, a mire napközti szükség úgy sincs, mert akkor nappal van. Ugyanezék teleológiai szempontból máskor azt feszegette, mily czélszerű, hogy minden nagyobb város mellé egyúttal folyó is van

teremtve. Talán ez vezérelte a Visontay-Borbás-féle földrajzi tankönyvet is, mely szerint Privigye város a Nyitra folyó mellett van és rajta nagyszerű 13 botozatos köhid vezet keresztül; holott Privigye jó 4 kilométerre van a Nyitra folyótól, mellette csak a Handlova patak folyik és fölötte egy egészen közönséges 7 botozatú köhid vezet át.

Azt hitte az egyszerű kis diák, hogy a Feketetenger tiszta csöpöttett tintából van, a Vöröstenger pedig a legpörösebb karminlél. Ott ha az ő diák kollegája a Feketetengert használja gyakorlat-írásokor kalamárisul, nyelvtanára a Vöröstengerhez fut át megmártani a tollát, mikor az ő tengernyi orthographiai hibáit és ékezet meg központozat hiányait ki akarja javítani. No de professzort is ismertem, a ki nem tudta, hol a Feketetenger. Zakarjás János magyar utazó 1749—1756 közt azt írja, hogy öt hosszú tengeri útján a tengeri betegség ellen a fokhagyma és pipafűst védelmezte meg. Majd olyan jeles mondás, mint az egyszerű bakáké, ki az olasz éghajlat melegt úgy illusztrálta, hogy kánikulában ott a tyúk-mind föltött tojást tojtak.

Pécsváradi Gábor Ferenczrendi szerzetes és magyar utazónak 1514-ben azt mondták Kairoban, hogy annak a városnak akkora a népessége, mely szerint benépesíthető volna belőle az egész föld, ha mindennütt másutt kihalna is az emberiség. Elhitte e ezt a jámbor barát, nem tudom; de már Szepsi Csombor Márton 1616-ban Gallicziában Zagruzinban azt látta, hogy a osztrihéról haza jött sertéseké fűrésztűtték, mosdatták és fésülték. Ugyan ő megbotránkozott azon, hogy London 3 útezáján sétált végig s egy kalmár, szíves meg szabó nem tudott vele diákol beszélni; és sem itt, sem Hollandiában kemencézt nem látott.

Mintha csak az én egykori előkelő ál-lású öreg úr ismerősömet hallanám szólóni, ki egy ízben egész komolyan kérdezte, ha vajon laknak-e igazán Szatropkón (Zemplén megye) esztkimók? E fatális kérdésre az nyújtott alkalmat, hogy ugyanazon társaság egyik tagja akkor az esztkimókról talált beszélni, mikor a másik Szatropkót emlegette. Különb az egy tudós német utazó írta, hogy a magyar Alföldet kétféle nép lakja, die Joggassen und die Kanassen (jogászok és kanászok). Jellemzi a nemzeteket, mint szoktak panaszkodni, ha megáztak. A magyar azt mondja, hogy börg ázott, a francia már csontig, a spanyol velökig, az arab meg már egészen a belekig. A szeptieslekről az a tréfás mondás járja, hogy vakon születnek és 9-ed napra nyílik meg a szemök; a sváb-rol pedig azt, hogy 40 éves korában jön meg az esze, van azonban olyan is, kinél erre másik 40 esztendőre is van szükség.

Montesquieu azt mondja, hogy Németország arra való, hogy az ember utazék benne, Olaszország arra, hogy ott tartózkodjék, Angolország, hogy ott gondolkodjék, Franciaország pedig, hogy ott lakjék. Mihez hozzá tehetjük, hogy Magyarország kivált a külföldiekre nézve arra való, hogy ismeri törekedjenek. Van pl. Toskánában olasz közmondás, mely úgy hangzik, hogy hová szaladsz, tán Budát akarod bevenni? (Dove corri, vai a prendere Buda?), de azért alig van sejtelmök arról, melyik ég alatt van Budapest. A páduaiak még nagyon jól emlékeznek a kifent bajzúsok, sarkantűs esztkimáj magyar huszárakra, az éltebb nők meg titkos sóhajással gondolnak vissza a daliás tisztekre; de nem tudják honnan jöttek, hova lettek. Még 1887-ben is jelent meg Torino-ban egy új encyclopaedia VI-ik kiadásában, melynek XXII-ik köteté nem

tudja, hogy fővárosunk Buda és Pest össze-nött. Rajzolja is mai politikai és kulturális viszonyainkat úgy, a hogy 1850—1860 közt voltak. Sokáig magyarázta olasz társaságban egy tudósunk, hogy a magyar nyelv szerkezete, szókínese mennyire elüt Európá más népei nyelvéitől és erre azt kérdik mindig tőle, de hát azért ha valaki túltul beszél, csak megérti a magyar ember? A Tribuna olasz lap pedig Boroszlót Magyarországra helyezi. Jó volna, ha igaz volna!

Rosszabbul állunk a németekkel és francziakkal. A párisi egyik színház igazgató-sága levele borítékán a budapesti népszínházhoz intézve az volt olvasható, hogy Budapest Bulgárié. Tissot Viktor francia utazó, ki annak idején felülünk is ezíra dolgokat talált föl a világnak, legújában a Partie National-ban Krakórol azt mondja, hogy a czukraszok selyempapírral teritnek vendégeinket, mert az a broszok és asztalkendők használatát Ausztria csak a hotelek és restaurációkban enged meg. 1886. évi májusban a braunschweigi porosz királyi Landwehr-Bezirks Commando egyik szabad-sáhtoz katonája után ilyen ezimartó levelet küldött: „An den Wehrmann-Student K. A. K. Budapest in Russland” szép tiszta betűkkel kirva. A bécsi egyik járásbírósg Késmárkot Erdélybe helyezi. A Veronal zsidó szerzője azt írja, hogy Fiuménál kezdődik a végtelen magyaralföldi síkság, a csikósok hazája, de a magyar huszár-ök tiroliakból állnak.

Hogy különösen a németek nem respektálják és ezért nem is tudják helyneve-inket, épen 1887. február 2-án adta meg az árát egy bécsi neves hegedűművész, ki a Hummel-embli javára rendezett hangversenyhez a posztonyikának megígérte a köz-

János, főjegyző üdvözölte a város közönsége nevében, mely szívesen ragadta meg az alkalmat, hogy bemutatassa honok erdőt és a már eddig is elért eredménnyel igazolja azt, hogy a város közönsége már évtizedek óta kiváló figyelemmel részesítette az erdőgazdálkodást. A főjegyző beszédje után Soltz Gyula, akadémiai aligazgató mondott köszönetet a szíves fogadtatás- és vendéglátásért.

A megállapított program szerint t. hó 20-án reggeli hat órakor 22 köcsival indultak el a kirándulók a Szikrára. A kirándulásnak a lehető legrövidebb idő kedvezett. Legelőször is a szentkirályi erdőt tekintették meg, azután pedig a Szikrában tűzetes vizsgálat tárgyává tették az újabb és a régebbi erdőültetéseket. A szükséges felvilágosításokat Havas kir. erdőfelügyelő és Vágó László, főerdész adták meg. Délelőtti 10% órákor érkeztek a szikrai család mellett csúszáshoz. hol a kirándulókot Muraközy János, gazdasági tanácsnok villásreggelivel fogadta. Ezután a Tisza térsége megtekintésére indultak, melynek szépsége és különösen azon panorámá, melyet a vidék egyes pontjai nyújtanak, nagyon meglepte őket. A kirándulás befejezése után sokan meg is fordították a Tiszában.

Délutáni 2 órakor volt az ebéd a csúszház mellett ezen alkalomra készített lombsátorban. Ebéd alatt a felköszöntők sorát Szappanos István nyitotta meg, élteve a kirándulókat. Ezután Keresztény János, főjegyző tartott igen szépen átgondolt beszédet, melyben a város közönségének az erdőgazdálkodás terén már eddig szerzett érdemére hivatkozva, — jogi szempontból az új erdőtörvény nemely alkalmazásait a városra nézve túlzásigraúgnak tartja, mert a város már évtizedekkel ezelőtt belátta az erdősítés fontosságát és így az erdő fásítás terén a törvény minden pressziója nélkül már a saját jól felgondolt érdekeiben is, megtette a kötelességét. Poharát a törvény végrehajtóra, a jelenvolt erdőfelügyelőre emelte. A főjegyző beszédje egy kis akadémikus-féle disputára is szolgáltatott alkalmat, melynek azonban a vidám hangulat csakhamar véget vetett. Báró Feilitsch Artur az új erdőtörvényt összehasonlította a tanszabadság megszorításával, melynek súlyát a törekvő tanuló úgy sem érzi, mert nincs rá szüksége, a hanyagnak pedig úgy sem használ. Kecskemét város hatóságának az erdők gondozása körül tanúsított eddigi működésében garanciát lát a jövőre nézve is. Poharát az erdészeti szakma magyarságának ápolóira, a hülgyekre emelte. Hasonló szellemben szólta meg Fekete és Szécsy erdőtanácsosok. — Habina János, főreáliskolai tanár, a lapok szerkesztője méltatta az erdészeti tudományt a közgazdasági értéket, hangsúlyozva, hogy itt volna már egyszerű az ideje, hogy végre valahára a kor modern irányú levétközvetné magáról az előítéleteket, melyekkel még most is kell küzdenie és az ifjúság az életnek nevelteknek, tanulni meg első sorban is megismerni azokat a viszonyokat, melyek közt él; mert a mai világban már senkinek sem jut eszébe a műveltséget ahhoz kötni, hogy ismerje valaki Ceres vagy Dione történetét. Az erdészeti szak képviselőit a

tanárokat és ifjúságot élte. Scholtz Gyula, akadémiai aligazgató köszönetet mondva a város közönségének a szíves fogadtatásért, élte Kecskemét városát. Ezután a kirándulók kocsikra ültek és a még hátramaradt erdőrezek és ültetvények megtekintése után visszaindultak Kecskemétre, hová esti 8 órakor érkeztek meg.

A következő napon f. hó 21-én a kis és nagy nyíri erdőt, az állami szőlőtelepet, a szektői fürdőt tekintették meg. Délután 3 órakor megebeledtek Tomasco vendéglőjében. A kirándulók egy része még aznap a délutáni vonattal elutazott, a nagyobb része azonban itt maradt és esütörtökön este a kaszinó nyári helyiségében tartott jour-fixen vett részt.

Elismerésünket kell még kifejezni azok iránt, kik az akadémikus fogadtatása és vendéglátása körül fáradoztak, kik munkájukkal a város jó hírnevének tettek szolgálatot. — s —

KÜLÖNFÉLEK.

— **Az első jour-fixe,** mely a kaszinó nyári helyiségében mint esütörtökön tartott, teljesen sikerült. Szép számú, distinguált közönség jelent meg, hogy a családias jellegű összejövetelek jövőjét biztosítsa. A hülgyek közül nem voltak ugyan sokan, de akik megjelentek, azok bizonyosan jól mulattak. A mulatság, sikeréhez jelentékenyen hozzájárultak az épen akkor városunkban időző selmezbányai erdész-akadémikusok és vezető tanárai, kik testületileg jelentek meg. Az improvizált tánc éjféltől 2 óráig végig. A kaszinó választmányának csak gratulálhatunk, hogy a jour-fixe eszméjét főlészre hozta és azt oly gyorsan és oly szép eredménnyel keresztül is tudta vinni.

— **A játékony nőgyelet női ipariskolájának** három napra tervezett kézimunkakiállítására tegnap nyílt meg. Alkalmunk volt a kiállítást megtekinteni, melynek úgy szakértő berendezéséről, mint a kiállított munkák nagy számáról. — 676 db. — izlés- és szépségéről eskis a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. Ugy a munkák minősége, mint a fokozatos tanítás beemutató minták az intézet szak- és mintaszervi vezetéséről tesznek tanúsítást. A kiállításban láthatók az iskola által megrendelésre készült munkák is. A legmelegebben ajánljuk a Közönségnek a kiállítás megtekintését, melynek részletesebb ismertetésére lapunk jövő számában térünk vissza.

— **A selmezbányai m. k. erdészeti akadémia polgári** homoki erdőknek megtekintése végett f. hó 19-én érkeztek városunkba és itt két napot töltöttek. Kirándulásaikról lapunk más helyén emlékeztünk meg.

— **A zenedei hangverseny** és vizsgálatok mint szerdán és esütörtökön folytak le a Nádor-szálloda nagytermében. Mily nagy volt az érdekltség, mutatja ama körülmény, hogy a nagyterem mindkét nap az iszonyú hőség ellenére zsúfolva volt. Közönségünk minden rétege képviselve volt itt és kiki meggyőződhetett, hogy a növénydekek gondos tanításban részesültek. A haladást a mult évhez képest igen örövendesnek találtuk, amiért is csak elismerésünket fejezhetjük ki Szabados igazgató és Nemes-

szeghy tanár uraknak, akik mindent elkövettek, hogy az intézet régi jóhírneve ez által is megállja helyét, sőt még magasabbra emelkedjek.

— **Halalozás.** Kasza Mihály ügyvéd és családját súlyos vesztés érte. Hat éves kis fia, Misika f. hó 21-én meghalt. A kis halott temetéséről a következő gyászjelentést tettük: „Kasza Mihály és neje Huszthy Eleonóra mint szülők, Laura és Dező mint testvérek, Szabó Iona özv. Kasza Imréné és Melezer Anna özv. Huszthy Pálné mint nagyanyák — a maguk valamint az összes rokonok nevében is — mély fájdalommal jelentik a felejtethlen kis fiú, a 6 évet élt Misikának f. hó 21-én d. u. 1 órakor, rövid szenvedés után történt gyászosan elhunytát. A kedves kis halott földi maradványai f. hó 22-én d. u. 4 órakor fogtak a Szentháromszágról ezimzett sírkertben örök nyugalomra tetetni. Kecskemét, 1888. június 21-én. Aldás lengjen a kedves gyermek porai felett!”

— **Irodalom.** A magyar nyelv s irodalom barátai s általában mindazok, kik a széptanban otthonosak, érdekes kis tanulmányt nyertek abban a füzetben, melyet Erdősi Dániel: „Aesthetikai tanulmány a költői syllogismusról” cím alatt Lampel Róbertnél, Budapestben közzé tett. Ép oly becses apróság ez mint amilyen volt az, melyet több évvel ezelőtt egyebek közt Petőfi költszetének nemzeti idomáiról a nyilvánosságunk átadott volt. Annak idején nem győztünk eléggé gyönyörködni a szabotosságban, melyre egész rendszerre építve volt s az egésznek világosságán rögtön áttekintők az összefüggést, mely a művecskét szövegeztartja. A magyar hangsúlyos verselés sajátosságait és egész alkotmányát ott biztosabban, könnyebben és gyorsabban sajátíthatja el bárki is mint a dícsérettel elhalmozott nem egy hírneves tanférő pártfogott tankönyvből. Aztán Petőfi is ismerni és méltányolni tanulja olyöntudatosság alapján, melyre másnemtű ügynevezett tankönyvben bizony vajmi ritkán tett szert nemcsak a tanuló, hanem más ember fia is. Az előttünk levő kis füzetke is új eszméket tár fel, mert valóban a syllogismusról ily irányban még nem értekeztek nálunk. Erdősi igen elmésem okolja meg annak költőségét is és ép ebben találjuk az újat, melyre leg ismert még élvezetesebbé, még felfoghatóbbá tesz. Es ebben rejlik a füzetke ingere, amiért is a közönségnek azt melegen ajánljuk.

— **Hétnapos fegyvergyakorlat.** Az új, kis kaliberű Manlicher-féle ismétlő fegyvereknek a 4-ik hadtesthez tartozó gyalogsági és vadászcsapatok közötti szétosztása már e hónapban megkezdődött, és az csapatokhoz tartozó tartalékok egy része e fegyverekkel leendő kiképzés céljából már legközelebb hét napi fegyvergyakorlatra be fog hivatalni. A honvédelmi miniszter felkérésére a közös hadügyminiszter intézkedett, hogy a gyakorlatok az aratási időben félbeszakíttassanak és csak szeptember hónapban folytathassanak.

— **Hadi találmányok.** A mai időt nagyon jellemzi, hogy a feltalálók egyre lehetőleg „praktikus” gyilkoló szerszámokon törnek a fejüket. Magyarországon ebben az esztendőben, tehát január 1-jétől a mai na-

pig nem kevesebb, mint 50 új hadiszerep kérések kaptak a feltalálók szabadalmi és pedig húsán új tölténytáras és ismétlő fegyverekre, tizen új szerkezetű gyorstüzélesű ágyúra, tizenöt töltényre, lövegekre és gyújtókészülékekre, három robbantó anyagokra és torpedóra stb. Azonkívül Maxim Hiram, az új golyószóró puska feltalálója is benyújtotta már szabadalmi kérvényét.

— **Ez is enyhítő körülmény.** Az „Ujvidék” mult számának törvényeségi csarnokában, egy fenytő ügyben hozott törvényeségi ítélet indoklásáról szóról-szóra a következőket írja: „A kir. törvényeségi ügyembe véve Tatay ittas voltát, hogy ő volt a megtámadott, s végre, hogy az orvosi vélemény szerint Klade Henrik koponyájára rendkívül vékonyágánál fogva tört át — vádlatot az ítélet hozatától 1 évi börtönrre ítélte.” Mindebből, úgy látszik, az a tanulság, hogy a vékony koponyát inkább szabad behatítani, mint a vastagot, pedig idáig, épen megfordítva, azt hittük, hogy a vékonyabb koponyának van nagyobb sáftagságban, a beverés elleni kíméletre, mint a vastagabbnak.

— **Egy kilogramm bankóta.** Egy kiló bankó nagyon szép összeget tesz ugyan ki, de korántsem annyit, mint azt a legtöbb ember hinné. Mutatja ezt a következő összeállítás: Ezres 576 drb., százás 834 drb., ötvenes 680 drb., tízes 1180 drb., ötös 980 drb., egyforintos 1610 drb. nyom egy kilogramm. Ezen összeállítás szerint az ember még csak nem is milliomos, ha egy kiló ezrese van.

— **Szikkösös bérlek.** A rekonstruált Szegednek nemcsak az államkölesönös házaknak, hanem a városi földekkel is meggyűlt a baja. A bérlogazgák gnyanis elsőkölesnek a földekről, mert a mint mondják, nem bírják a nagy bérlet terhet, mert a vetés nem ütött be, és így félnek a rossz aratástól. A város úgy akar a bajon segíteni, hogy az elhagyott földeket újból felmérési és kiadja új bérleknek. A felmérés költségeit a szerződésös bérlekötő akarják majd behajtani, a mi ugyan nehéz dolog lesz.

— **A dohánycsempészet megakadályozása.** Az új trafikörvény tudvalóval a dohánycsempészet megakadályozására is szigorú rendszabályokat léptetett életbe. Ezeknek foganatot szerzendő, a közlekedésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben értesíti az állami és magánvasutakat, továbbá a gőzhajózási társulatok alkalmazottait, hogy a törvény értelmében kötelesek a tudomásukra jövő dohánycsempészetet följelenteni. S ezért följelentő jutalomban részesülnek. Ellenben, ha ezt nem tennék, először is 100–500 frtnyi pénzbírsággal sújtának s másodszor hivatalukat elvesztik.

— **Útcazi haláleset.** Konti Imre, nőtelen, szentesi születésű, foglalkozás nélkül 60 éves egyén f. hó 19-én az útcán összerogyott és hirtelen elhalt. Hulláját boncolás végett a kórházba szállították.

— **Közönetnyilvánítás.** Tekintetes Diószeghy József ügyvéd úr a reáliskolai szegény tanulókat „Segítő-egyesület” javára 5 frtot adományozott, halálját nyilvánítja érte a reáliskolai tanárok.

— **Közönetnyilvánítás.** A kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank f. évi köz-

reműködést. El is indult a budapesti gyorsvonattal, de mivel az ő földrajzában csak Pressburg volt, haszlatlan kiállította részére a vasúti kalauz, hogy Pozsony 4 percz. Wilhelmj Ágost nem szállott ki és tévedését tudakozás után csak Galantán vette észre, mikor pedig a bécsi sebesvonatra átült, elhaladt a hangverseny kitűzött órája. Egy bécsi lap a különböző nemzeti eledelekről értekezve még „gulyás” unkat is el tulajdonítja magának, azt mondja felőle, hogy az speciális bécsi eledel, mely Olaszországban nem kapható, Párisban egy adag 1 frt 10 krba kerül, Londonban 1 frtba, Berlin és Brüsszelben 70–70 krba, csak a házában Bécsben lehet hozzá jutni egy pohár borral 26 krért.

Az meg a „Temps” című, különben igen komoly francia politikai lappal történt, hogy 1887. február 22-iki számában a következő telegramm volt olvasható: „Belgrád. A Népszava című munkáslap szerkesztője, ki aláírását nyitott a németországi munkáspárt segélyezésére a választási mozgalmak alatt, parancsot kapott, hogy szüntesse be a gyűjtést, tekintettel a szerb (!) kormányának a német császárhoz való barátságos viszonyára.” Ez a telegramm tulajdonképen Budapestről és magyar kormányról akar szólni. El is nevezik a francziák Magyarországot „pays des tzigans”-nak, hol a szerencsemondó vén asszonyokat Tisza László-nak nevezik, a hitetlen szenteket villogó gollash-sal szerzik le. Adnak Párisban balletet s nemzeti magyar jelmezből cigányok táncolják azt le; mások kateferek, kaukázusi s egyéb exotikus népek teljesítenek hasonló munkát.

1887. áprilisban a „L'Illustration” című lap hozott felülünk furesaságokat. A mint az utazó cikkirő Presbourg-ot elhagyja,

fölültek neki, hogy az idő bár gyönyörű, de az aszonyok fejükön mind ritkább színű nagy gyapjú sálakat viselnek; a férfiak többnyire piszkosok, alacsony kerek kalapokkal olyanok, mint a muzsikusok, kik a vándor cirzkusokot kísérik. Neuhausen túl minden állomáson lánykákat lát térdelni, szintén ritkó színű sálokban, imadköznak, mulatnak, énekelnek, bolondoznak és élénk taglejtésekkel üdvözik a vonatot, némely utas csókot hány nekik. Budapestben megbámulja a gellérthegy-i citadella kilágitított ablakait, pedig hát nincsenek is. A magyar császáréről azt tudja, hogy emancipálta magát amaz udvari szokás alól, mely szerint az urakdó neje csak egyetlen egyszer húzhat föl egy lábbelit. Ezután Olaszországba ment . . . észlelni. Szerencsés útát neki, mind a víz szárazon!

Van bohóság nálunk is elég, mint me-sutt, de ennyi is ilyen még sincs. Pl. Me-czenzefém meg csak nem rég is hólyag volt úgy helyett az ablakokban. A félégházi fanyáskertezésekről beszélük oda tévedt vadászáink, hogy még ma is a cserépkorszakban élnek, mert náluk üvegeműt ugyan nem látni. A lévaikáról azt, hogy templot-mok tornyát Nyitrán tartják. A szepi-szent-györgyiek azt hitték, hogy meghasznált a harangjok; azért ki is dobták a torony ablakán, — de miután lenn meggyőződtek róla, hogy még sem repedt meg, fölthúzták újra. A székelyek azt a privilegiumot eszközlötték ki magoknak Apaí Mihály fejedelemnél, hogy ezentúl gyalog járjon az, a kinek lova van nincsenek. Egy magyar lap meg azt írta, hogy a Morva folyót is megnyitották a gőzhajózásnak a Drávába való szakadás-raig. Első bejárása Légrádtól indult meg, másnap érkezett a hajó Kottoriba, harmad-nap Radkersburgba. Ez alapos geografs a

Mura folyóról kívánt szólni. De az igaz, hogy Makó legnagyobb kince a hagyama, pedig messze van Jeruzsálemől. Makón leg-gazdagabb emberek a hagyamások és cikző-keket messze külföldre is elszállítják. Ez év elején akkora bált adtak, hogy két banda új teremben húzta a nótát; hogy pedig a mulatság stílusér legyen, a táncterem díszítésére kizárólag hagyamát használtak. 2 métermázsá kellett hozzá. Bámulat tárgya volt egy mesterileg formált férfi és nőalak csupa hagyamból, a nő divatos tolettjéből meg a turnúr sem hiányzott, ruházóvete hagyama-levelekből volt összerakva. Telt a hagyamból bőven, mert 1887-ben 1200 waggonnal adtak el. Lehetett ott illat!

Erdekes néprajzi dolog, a mit a Budapesti Hírlap 1887. 290. száma mond el, hogy t. i. a legutolsó népszámlálás alkalmával 22 ezerrel több nő volt Trenesnéme-gyében, mint férfi. Nem kell azt hinni, hogy hazánk egy szízei mind az ottani fenyvesek közé vonultak volna, hanem a dolog úgy áll, hogy a Kiszceza meg a Vág folyómenti községek állítják ki a drótosok legnagyobb kontingensét, kikről köztudomású dolog, hogy a világ minden részén elszórtan élnek. Vannak falvak, hol 2–3 öreg drótos él, kiket közsényők csatol a szálföldölöz, a munkabíró férfiak Kiew, Teherán meg Róma tájékán járnak, terjesztve a magyar ipart saját találmányú ergérfogók képében; a többi otthon valamennyi asszony és gyermek.

Chumecz községhez közel él egy 70 éves drótos, a ki épen úgy ismeri Középszásit, mint Vámbéry, tőle abban különbözik mégis, hogy tapasztalatait nem írja le, mivelhogy nem is tud írni. Van egy másik, a ki be-szél francziául, olaszul, törökül, arabul, csak magyarul nem tud. Ezek vigyáznak az

asszonyi népre; közköltésben tartják őket a távol keleten és nyugaton vándorló drótosok, kik perszának, töröknek, olasznak, görögnek egyformán kiáltják: Daite hruce dotru-vatj. Bár tótul van mondva, de megérti minden asszony, a kinek repedt fazeka van. Találkozik olyan drótos családapa is, ki csontjait köves Arabia vagy Merán vidékén teszi le.

Ha 4 év fölforgása alatt sem bír, sem pénz, sem drótos a tűzhely tájékára nem jön, akkor a szalmaözvegy átmegy lakni egy olyan keleti utazóhoz, kinek vándorlása alatt meg a felesége halt el. Nem divat ott még a hitlenségű pör megindítása, a holtá nyilvánítás iránt beadott kérvény vagy a gázsruha fölvetése. Ha pedig mind a két házaspár elhal, összeiratja az alispán az árvákat, leküldi őket az Alföldre melegebb éghajlat alá, hol pohánka helyett búza terem s a káposztában hús is fő.

A földrajzi apróságok befejezésül még csak azt, hogy a tudósok és tudomány-utazók is elhajítják olykor a sulykot. Így Serpa Pinto portugál utazó azt mondja, hogy a délafrikai négeknek a vasat fagyvával és sóval megfagyítják. Præwalskij orosz utazó szerint pedig a magas tibeti fölfdőlen a thea véne nehezen forrt föl és a hús fővé-sére tél nap kellett; ezt annak tulajdonítja, hogy abban a ritka levegőben nem sok élely leledzett. Hufeland azt mondja, hogy minél közelebb jutunk a föld sarkaihoz, annál ki-haltabb lesz minden s talánuk végre tájé-ko-kat, hol növény, rovar s kisebb állat egyáltalában nem élhet meg, hanem csak nagy tömegek, mint a bálnák, medvék és hasonlók megegek az élet fúntartására szük-séges megeget tartani. De hát miéltől é-nek? kérdehetjük mi

Hausz István.

gyűlése 35 frt 50 kr.-nyi összeget szavazott meg a helybeli kereskedő ifjúság betegséggel való alapjának javára. Ezen adománynak kézhezvételét hálás köszönet kapcsán elismeri és nyugtázza a választmány nevében Hacker Lajos, elnök.

— **Ügytelenség.** Balog András, kecskeméti szőlőtész, 74 éves mezei munkás f. hó 20-án delutáni felakasztással vetett véget életének. Hüllája rendőreljő bonyolított.

— **Népesedési mozgalom.** Városunkban f. június hó 10-től június 19-ig született 15 fiú, és 23 leány, tehát összesen 38; ugyanezen idő alatt 26 haláleset fordult elő.

Budapesti Hírlap.

A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai művelt olvasókörzést vette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden pártérdek mellesével küzdött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen lejáról intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozókról egész seregét kivül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik: minden rovatot külön vezet gondoz, a helyi tudósítók kivül, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől levelezőn kivül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeit Keas Irvó báró, Rákosi Jenő Balogh Pál írják más kiváló hazai publicisták biven a lap független, magyar, pártérdektől nem ismert szellemében. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsíró jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarországi politikai és közlekedési híreit értesítőknek látják el rendszeres levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap: a „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokozatú világhálózatot alkotnak. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátvitározzák. A külföldi rendes tudósítók kivül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap” a cizelóra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezeltől 10 ével meg egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesítő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap” Tarczarovata Telesi Sándor gróf, Tóth Béla, Rákosi Viktor (Sipulus) és több kiváló írók közreműködésével, a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napriportokat kitűnő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesítők ismert leggyorsabb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvénytörési rovatok külön-külön szerkesztői a fiávos sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényarnokokban csak kiváló írók legjobb műveit közöljük. Az előfizetési feltételei: Egész évre 14 frt, félre 7 frt, negyedére 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetők vidékről legelőszörben postautalvánnyal eszközölhetők követezők cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.

GAZDASÁG.

A vetőmag-búza.

Bár folyton küzdünk a búzának terileg nagyobbodó termelése ellen: a magyar gazda conservatív felfogása mellett sokáig — talán örökké — ez marad Magyarországi első rendű mezőgazdasági productuma. És ha már ez így van, adjuk meg a módot és alkalmat kiszáradásának, hogy a búza termelésénél is minél nagyobb haszonnal, minél nagyobb jövedelemmel legyen fáradozásuk megfizetve. Ha azt akarjuk, hogy jövedelmünk száporodjék és állandósíttassék, iparkodjunk oda, hogy a termés mennyisége és minősége emelkedjék, vagy más szavakkal termeljünk többet és jobbat. Ezt pedig elérhetjük az értelmes munka által, mely a talaj helyes megművelése, czélszerű vetéstartás és tökéletes vetőmag alkalmazásában nyilvánul.

Jelen alkalommal minthogy a vetőmag kiválasztásának most fog bekövetkezni az ideje, erről óhajtok megemlíteni; s minután ez a kiszáradás gyakorlati befolyást, a kivétel módozataiban is az ő igényeiket tartom szemem előtt.

Az értelmes földművelő két elvet követ akkor a mikor arat, mert tudvaleg dolog az, hogy az a búza a mely a kereskedőnek, a molnárnak és a háztartásnak kedvelt és kívánatos, az a gazda szempontjából mint vetőmag nem megfelelő, e két elv gyakorlati

keresztülvitele az, hogy külön arassuk a piacra szánt és külön a vetőmagnak való búzát. Az eladásra és háztartásra alkalmas búzát a sárga érés, a kovászos érés állapotában vágjuk le úgy, hogy az utóérés a keresztetben következék be, ekkor kapunk piros színű, súlyos és acélos szemű búzát. Az ily búza lisztjét azért szeretik jobban a molnárok és a gazdasszonyok, mert az ebből készített tészta kiadóbb, jobban megkél, szaporább s a rétes tésztaja sokkal inkább nyújtható, szóval kereskedelmi és háztartási czélokra ez a búza értékesebb, mert nagyobb a fehérsége, a siker tartalma. Nem szabad tehát a gabonát túlnéni engedni, mert az ily módon aratott búza heletlenként 1—2, sőt volt rá eset, hogy 3 kilogrammal is könnyebb volt, mint a sárga érésű vetőmag búza, ez a veszteség pedig 100 hektoliternek már 1—2—3 m. mászást kitesz, melyet a gazda megtakaríthatott volna. Így állunk tehát az eladásra való búzánál. A kereskedő piros acélos búzát keres, ezt jobban megfizeti, miért ne állítanánk hát elő ezt akkor, a mikor nem kerül fáradságunkba, sőt biztosítva vagyunk annak többszörös előnyéről.

A vetőmagnak való búzát azonban nem ily félreértés állapotban vágjuk ki, miután tudjuk azt, hogy a vetőmag csak akkor tökéletes, ha az teljességgel meg van érve.

Erre nézve tehát azt ajánlanok kiszáradásnak, hogy vizsgálják meg búzabúzáikat még most, s ott hol a vetés aránylag ritkább és a kalászok hosszabbak, fejlettebbek, ott válasszanak ki egy megfelelő nagyságú részletet s mondják ki rá, hogy mivel ott a búzavetés ritkább mint a tábla egyéb pontjain s a kalászok ennek alapján fejlettebbek, azt a részletet fogják legutóbb aratni, hogy ott a búza tökéletesen beérjék; — nem lesz az nagy baj, ha pár szem ki is pereg a kasza alatt, lehet azonban segíteni, ha barmattal vágatjuk, de elérjük azt, hogy teljesen érett vetőmagot kapunk.

Annak megemlítése, hogy az ily búzát külön kell rakni az asztalban s hogy elkülönítve kell elcsépelteni, azt hiszem teljesen felesleges. Az ily módon nyert búza vetőmagból rostálás és triórozás által minden idegen anyagot eltávolítunk, s mikor a vetés ideje eljő, a legzebb, a legnagyobb magvakat alkalmazzuk vetésre.

Ha ezen eljárást évről-évre megújítjuk: el fogjuk érni azt, hogy búzánk folytonosan jól terem, hogy a kereskedő szívesebben ad érte többet is mint a szomszédos földön termelt búzáért, hogy a fagnak, dernek, ködnek, aszálynak, nedvességnek a mi búzánk jobban ellentáll, mint a szomszéd, ki az ily látszólag csekély dolgot figyelmen kívül hagyta; — szóval ezt mi elnevezhetnénk a búza javítása vagy nemesítésének.

Ily módon járván el, megtudjuk magunknak magyarítani, hogy miképpen lehetséges az, hogy egyes gazdák azt állítják, hogy ők sohasem pázolnak, s még sem izzóság a búzájuk; hogy másoknál megint azt látjuk, hogy míg a szomszédos földnek már elsült a vetés, itt még zöld; — s hogy itt a kalászok csaknem araszosak, amott pedig alig érik el az ember kis ujjának a hosszúságát; — s végül arra is van eset, hogy egyik kis gazda búzáját jobban elpusztítja a rozsda, mint a másikat, magyarázatát ennek is abban találjuk legnagyobb részben, hogy az értelmes földművelő oly erőteljes, fejlett és tiszta vetőmagot alkalmaz vetésre, a melyből erőteljes és edzett növény válhatik, — a mi jobban ellentáll a fagnak, dernek, aszálynak, s különféle növényi betegségeknek. Hiszen tudjuk, hogy egy erős ember jobban kiállja a hideget, meleget, betegségek ritkábban vesz rajta erőt, mint egy vézna beteg, sáppadt sovány ember.

Nehogy azonban egyoldalúsággal illettem, hangsúlyozni kívánom azt is, hogy az igazi értelmes földművelő a termés biztosításánál nemcsak a vetőmag tökéletességére törekszik, hanem egyúttal a föld helyes művelését is a növények oszkeráj egymástuntját is figyelembe veszi, — mert ezek nélkül vajmi bizonytalanná válnék minden munkája.

A búza oszkeráj és lehető nagy haszonnal leendő termelésénél követendő eljárásról legközelebb.

Szobonya Bertalan.

Az Adriai biztosító társulat mult hó 30-án tartotta Triesztben közgyűlését s egyúttal 50 évi fennállásának ünnepélyét, melyben több kitünőségen kivül a társulat magyarországi osztálya intézője báró Podmaniczky Frigyes valós. belső titkos tanácsos és országgyűlési képviselő is részt vett. — Hazánk lakossága méltó érdeklődéssel viseltetik ezen társulat iránt, mert azon társaságok egyikéhez tartozik, melyek a nemzetgazdaságilag oly felette fontos és ádósviz biztosítási intézményt hazánkban meghonosították és terjesztették. Az Adria biztosító társulat öt évtized óta működik hazánkban s mikénti működése jellemzésül elég felhozunk, hogy kezdetlől fogva mindvégig a nagyközönség meleg rokonszenvben és pártfogásban részesült. Ennek természetes kö-

vetkezmenyeként a társulat mindinkább gyarapodott, fejlődött, úgy hogy mostanság az osztrák-magyar monarchia egyik legnagyobb és legtekintélyesebb intézetéhez tartozik. A társulat jelenleg élen álló vezérferiai pedig biztosítók nyujtanak arra nézve, hogy a társulat ezentúl is meg fogja tartani azon állást, melyet magának pontossága, lelkiismeretessége és igazságossága által kivívni tudott. — A társulat 1887. évi zárszámadásai és mérlegeiből a következő fontosabb adatokat vesszük ki: az életoztályban 1887. évben kötött tőke biztosítások összege 9.657.496 frt, a kötött járadék biztosítások összege pedig 33.037 frtot tett. Az életoztályosi állomány az év végével 45.555.050 frtra rigó tőke és 120.803 frtra rigó járadék biztosítást mutat fel. Ennélfogva a tőkebiztosításnál 3.750.286 frt, a járadék biztosításánál pedig 28.717 frt gyarapodás mutatkozik. A díjbevételeit ezen osztályban 2.082.231 frtot tett, tehát meghaladta a mult évét 326.274 frttal. Halál és életesetek után 831.815 frt fizetett ki s ezenkívül 223.206 frt rezerváltot. Ezen osztálybeli díjtartalék 9.043.103 frtot ért el, a tavalyhoz képest 887.887 frt emelkedést mutat fel. Az elemi biztosításoknál a díjbevétele 8.015.810 frtot tett; vizbiztosításokért kiadottak 3.280.539 frt, károkért kifizetett 5.939.822 frt, ebből 2.324.105 frt a vizbiztosításokra esett. — Ezenkívül függő károk számára rezerválni kellett 211.296 frtot. A díjtartalék a társulat saját számlájára 1.477.012 frt tett a tűz és 10.829 frtot a szállítási osztályban. A jegybiztosítás 450.000 frtot tevő különdíjtartalék változatlanul maradt. Az időbeli díjak tárazója 18.606.845 frtra emelkedett. A társulat által fennállása óta kifizetett károk összege kerek 141 millió frtot tesz. Az összmérleg 292.391 frt 08 kr nyereséget mutat fel; ebből a társulat 50 ik évfordulója alkalmából 10.000 frttal a társulati hivatalnokok takaréki és ellátási pénztárához fizetett, a többi pedig részvényenkénti 52 frt osztalékra fordították. A társulat tartalékai 1887 év végével tettek (a 4 millió frt részvénytőkén kivül, melyre 1.600.000 frt befizetett) 11 1/2 millió frtot.

A Kecskeméti Gazdasági Egyesület választmányának.

Horváth Döme úr elnöke alatt, folyó évi június hó 17-ik napján tartott ülésében olvastatott egyleti jegyzőnek azon jelentése, melyben az egyesület által helyben, folyó hó 3—4. napjain, a városi Jótékony céllal együtt rendezett Jótékony czélú első virágkiállításnak — e becses lapok hasábjain már ismertetett — eredményét előterjeszti. A tisztajövedelmeként feltüntetett 270 frt 25 kr-nak czélhozjuttatásigazolva lévén, kimondattott, miszerint a Kaszinó társulának termelődéséért, a Nőgyógyászati szives közreműködésért, valamint a rendező bizottságnak buzgalmaért köszönet nyilváníttassék; végre egyleti elnök Horváth Döme úrnak, mint ezen jótékony czélú kiállítás első kezdeményezőjének neve jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

Olvastatott Schönbek Imre két rendbeli árjegyzéke Esztergomból; azok egyike szerint, ajánlja mirenymentes keneit, pinczében álló üres hordók, fejlett borok és betegrokkhoz. Ajánlja továbbá kenező kupakjait is, melyek a kenezés alkalmával a mint egyszerűst megóvják a hordó dongáját az égestől, úgy másrészt czélszerűen felfogják a kén salakját.

A kén kezeléséhez terjedelmes használati utasítás van csatolva, mit az érdeklődőkkel — kívánatra — alulírott szivesen közöl.

Másik árjegyzéke szerint ajánlja vetőmag-csávázó- vagy búzaoltókat, zab, árpa, kukorica, zab, s általában minden vetőmaghoz izzóság ellen. A terjedelmes használati utasítást bárkinek felmutatja

Cserelkyei Károly, g. e. jegyző.

ÜZLET.

Piaci árjegyzék.

Június 22.	
Tiszta búza metermázsánként . . .	6.20 krtól 6.40 krig.
Készlet	5.— 5.10 "
Rizs	4.80 5.—
Árpa	5.80 6.—
Zab	5.10 5.20 "
Tengeri kecskeméti mm.	6.60 6.80 "
Köles	7.50 7.60 "
Krumpli	1.80 2.—
Szenna	1.80 2.10 "
Szalma	— 70 — 80 "
Szalonna kg.	— 66 — 80 "

Sertésvásári jelentése

az első magyar sertésbízaló és kölcsönelő-kező részvénytársulatnak.

Budapest-Közbánya, június 22.
Heti átlagárak: magyar vál. árú 240—320 krig. uehez 49—50 1/2 kr., 180—240 kg. nehez 47—49 kr., öreg 300 kg. nehez 46—48 kr.; vidéki sertés 45—47 kr. — Transilvában: szerbiai 46—50 kr., romániai 50 kr.

Felelős szerkesztő: HABINA JANOS.

NYILTÉR.

MATTONI FÉLÉBUDAI KESERŰVIZ

Több kiállításon jutalmat nyert.

Kapható minden életoztályos és életoztályos Kereskedőben.

MATTONI és WILLE
BUDAPESTEN.

MATTONI FÉLÉ GLESSHÜBLER

legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásúak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Árverési hirdemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közléssel, hogy a budapesti 6-ik kerületi kir. járásbírósg 1888. évi 12.815. számú végzésével Klein Gyula ügyvéd által követező Graner Miksa felszerelés részére, **Majláth Gyula** helyb. lakos alperes ellen 209 frt 18 kr. követező és jár. erőjég elrendelt követezői végrehajtás folytán lefoglalt és 700 frt 40 krig becsült ingóságokra az Árverés elrendeltétván, annak Bruckner L. M. és t. czég, Rivézy János, Majláth Eszter, Petroczy Gáborné és Messik testvérek azok felfoglalt tárgyai részére is, a mennyiben azok árverési jogot nyertek volna, alperes 4-ik tized Nagy-körösi-utca 6. sz. alatt lakásán leendő megátvitására határidővel 1888. június hó 28-ik napjának d. e. 8 órája közötti, a mikor a bíróság lefoglalt követezői részére és rövidárak, szesz, italok, liszt, összes holti szerelvény és egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőknek készpénzítés mellett, szükség esetén becsírón alul is eladhatók fognak.

Felutavatnak mindazok, kik az elővetezőző ingóságok vételéről a végrehajtató követezővel megelőző követezőkhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdésével alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetőnyelnek a bíróság tábláján közzétételét követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1888. évi június hó 15-ik napján.

Lukács László,
kir. bírósági végrehajtó.

Utolérhetetlen olcsóság!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy nagyobb mennyiségű bevásárlásaim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az alatt elősrotolt árúczikkék árait tetemesen leszállíthatom, úgy hogy azokat olcsóbban árúsitom, mint azt más kereskedő megszerezhet; — u. m.: Clark czérna, csipke, szallag, fodor, pamut, selyem és gomb, valamint mindennemű ruhakellékeket gyári áron alól. — Továbbá

hosszú selyemkeztű 50 kr.
egész hosszú „ 60—70 kr.

Valódi hires prágai bórkeztű 2 gombú 70 kr., legfinomabb 3 gombú 90 kr. egész 12 gomb magasig. Ugyiszente valódi órárganyos és valódi halocsont vállfűzők (Mieder) 60 krtól kezdve. Férfi és női ingek és hálórészek 70 krtól, végül mindenféle férfi és női harisnyákat, nyakkendőköt, valamint minden és szakmába vágó czikketeket tetemes leszállított árt.

Az eddigi nagybecsült bizalmukért köszönetem kifejezve, és azt részemre továbbra is kérve, maradjon kiváló tisztelettel

135 (3—1)

Gross Lipót.

Birtokeladás.

A Kun István-féle
52 hold eszterházi földbirtok, ideai termésével,
10 hold ozethali erdő, — és
5 hold városföldi földbirtok
 örökáron eladó. — A venni szándékozóknak bővebb
 értesítést ad a tulajdonos

Özv. Kun Györgyné.

II. tized 17. sz.

136 (2-1)

Magyar iparczikk

aránylag rövid idő alatt oly bámulatos mértékben még nem terjedt el, mint

a Lenck-kávé.

Ez kétségkívül az említett hazai pótkávé jósága mellett bizonyít s valóban a

LENCK-KÁVÉ

illat, iz és az alkotó részek kifogástalan minősége tekintetében fölülmul minden eddig ismert pótkávét. Kapható minden jobb kereskedésben.
 A t. elárúító urak levelezé-lapon kifejezett kívánságra rögtön kapnak mintákat ingyen és bérmentve Lenck S. pótkávé-gyárából Sopronban. 63 (20-13)

Ház eladás.

I-ső tized vásári-kis-útcza 139. sz. alatti ház, melyben van: 5 útcza, 2 udvari, 1 eseléd-szoba, konyha, éle-kamra, 2 kamra, pince, 1 nyoloz lóra való nagyobb, és egy kisebb istálló, kocsiszin, sertésakol, s melynek udvar-telek 346 □ öf: eladási ár 5200 ft.

Eladás esetén azonnal átadható. — Bővebb értesítést ad ugyanott

137 (1-1) **Deák Sándor.**

Magy. kir. 4. honvéd huszár ezred.

Kezelő bizottsága.

1300. szám.

K. b.

Arlejtési pályázat.

Kecskeméten a m. k. 4. honvéd huszár ezred laktanyájában: legénységi szobák, is-tállók stb. új kiépítésére, valamint a régi épület egyszeri tatarozására, ezennel pályázat hírdettetik, melyre a vállalkozási árnak 10% kal megfelelő bántépénzzel és 50 krras bélyeggel ellátandó ajánlatok folyó év és hó, azaz **június hó 28-án** déli 12 órájáig, a 4. honvéd huszár ezred parancsnokságnál Kecskeméten benyújtandók, ahol a tervek, költségvetések, valamint a szerződési és fizetési feltételek betekinthetők.

Kelt Kecskeméten, 1888. június hó 18-án.
Wojnárovits, ezredes. 138 (1-2) **Jónás, százados.**

Meghívó.

A kecskeméti „József-Gözmalom“ részvénytársulat folyó évi június hó 24-én délelőtti 10 órakor saját helyiségében

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívhatnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság által megvizsgált vagyon-, mérleg- és jövedelem-kimutatás betervezése.
3. A nyeresémi felosztása az igazgatóság véleménye alapján, kapcsolatban a felügyelő-bizottság ide vonatkozó jelentésével.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése.
5. Az igazgatóság által betervezendő és az alapszabályok 17. §. értelmében netalán benyújtandó indítványok.
6. Az igazgatóság megválasztása.
7. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása.

Egyidejűleg értesítettek a t. cz. részvényesek, hogy az igazgatósági, ügyszintén a felügyelő-bizottsági jelentés a társulat irodájában betekinthező.
 Kecskemét, 1888. június 12-én.

131 (2-2)

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tisztelettel van szerencsénk a t. fogyasztók szives tudomására juttatni, hogy az általános kedveltségnek örvendő

PARÁDI VIZ

(CSEVITZE-FORRÁS)

Kecskeméten

NYIRÁDY LÁSZLÓ

főraktáros ezégnél valódi minőségben, es mindenkor friss töltésű, jutányos arért kapható.

Kiváló tisztelettel

ő *excellentiája*

Károlyi Gyula gróf

parádi ásványvízforrások kezelő hivatala.

103 (10-4)

Gazdák figyelmébe!**Clayton & Shuttleworth**

mezőgazdasági géppálya ajánlja számtalan kiállításon kitüntetett legújabb sor- és szóróvető-gépeit, egy- két- és háromvasú ekéit, aczél-fogó fogas láncboronáit, eredeti amerikai gyűjtő-gépeit és Gröber-féle szabadalmazott szabályozható kézi kapáló-ekéjét, úgy mint mindenféle egyéb gazdasági gépeit a legelőnyösebb feltételek mellett.

Raktár és állandó kiállítás

Bleyer Adolfnál,

(Szécsényi-útcza 2. szám),
 kívánatra képes árjegyzékekkel készséggel ingyen és bérmentve szolgál.

3 (26-13)

Árverési hirdetmény.

1888.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület végrehajtónak, **István Hárta** Kery Károlyné végrehajtást szenvedő ellen 500 ft tőke és járuléka iránt folyamatban levő végrehajtási ügyben, végrehajtást szenvedőnek a kecskeméti 1836. sz. tjkvben 2096. és 2097. sz. alatt foglalt, természetben egymás mellett fekvő házbirtok és szármalomban teleke tartozékaival együtt 4200 ft kikiáltási áron, az 1881. évi 60. t. czikk 155. §-ra hivatkossal együttessen az 1888. évi **Szeptember hó 29-ikén** napján délelőtti 9 órakor, mint egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított, s a hivatalos órák alatt e telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási áron alul is eladattai fog.

Venni szándékozóknak tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becser 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez bántépénzzel előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi június hó 7-én.

Bogoss Endre,

kir. törvénzéki bíró.

134 (1-1)

3460.
1888.

Hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék közhírré teszi, miszerint Kecskemét város közönségének — Ungi János és Könyves Julianna elleni, a kecskeméti 12.052. sz. tjkvben 1074. hrsz. alatt foglalt, a III-ik tizedben 225. népszám alatt levő házra vonatkozó kizajáttási ügyben a hártalanítási eljárás megindítása elrendeltetett és az eljárás megkezdésére határrnapul a f. 1888-ik év **Július hó 6-ik** napjának d. e. 9 órája az alolított kir. törvényszék 4-ik számú hivatalos helyiségébe Kiss Ferenc kir. törvénzéki bíró elé kitézetet.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a tárgyaláson netalán meg nem jelenésük, az érdemleges határozat meghozatását gátolni nem fogja.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszéknek 1888-ik évi május 14-én tartott polgári üléséből.

Szikszay Sándor,
jegyző.

122 (3-3)

Gáll Ferencz,
elnök.

Budapest 1885. nagy díszoklevél.	Német-Palánkán 1887. Arany-érem.	London 1871. Díszoklevél.
-------------------------------------	----------------------------------	------------------------------

CSIK JÓZSEF

Bécs 1873. Érdem-érem. Paris 1887. Bronz-érem.

cs. és kir. kiz. szab. első szerémi Portland-cement- és vízhatlan mesz-gyár

BECSINBAN
 Központi iroda és raktár:
BUDAPESTEN, Rudolfrakpart 8.

A t. építész és építómester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő közönség kényelmére

GYENES S. és FIAI
 nagykereskedő uraknál Kecskeméten raktártartok, hol saját gyártmányú
Portland-cement és vízhatlan meszem
 mindenkor egyenlő jó minőségben kapható, és helyben saját fogatával házhoz szállíttatik. 47 (30-16)

Árjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Érdem-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Érdem-érem.	Triest 1882. Arany-érem.
--------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

ÁGNES FORRÁS.

A MOHAI

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főherceg, és ő felsége Milán szerb király

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen **praeservatív** gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-czélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltattai. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulattal ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES-forrás** kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

u. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvendő.

Raktár Kecskeméten: Bóka Zsigmond, Feuer Jakob, Gyenes S. és Fiai, Katona Zsigmond, Nyirády László és Witz Gusztáv uraknál.

72 (12-7)